

Nr. 75 Informatiebrief

Zaaknummer: Z/24/081881
Documentnummer: 419530
Datum: 19 november 2024 / verzonden: 19 november 2024
Onderwerp: Aanpak warmtetransitie 2025-2029
Portefeuillehouder: Wethouder Schokker
Bijlage(n): -

Geachte Raad,

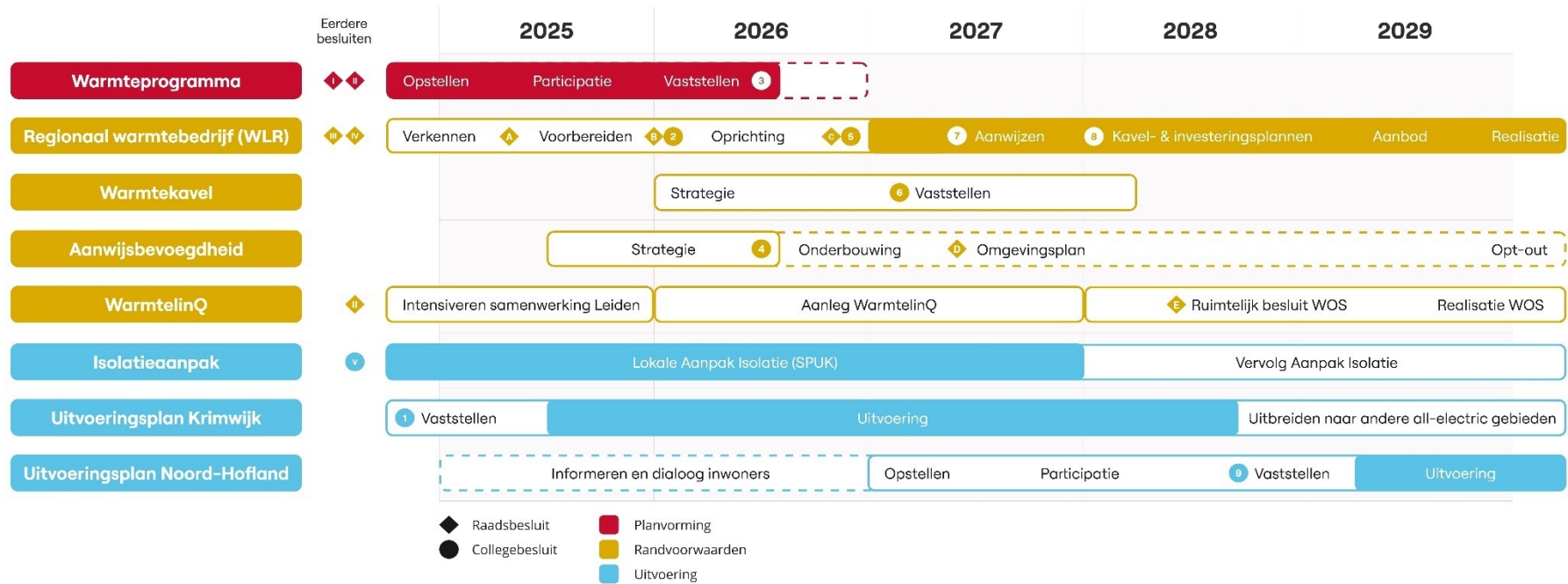
De gemeente zet zich in om te zorgen dat Voorschoten in 2050 duurzaam verwarmd wordt. De warmtetransitie is in beweging en ook in Voorschoten goed op gang. In deze informatiebrief brengen we u op de hoogte wat er komende jaren op de planning staat voor de warmtetransitie in Voorschoten. Dit is een momentopname en samengevat in de figuur en de tabel op de volgende pagina. De weergegeven onderdelen zijn in de rest van deze brief verder toegelicht.

Warmteprogramma

Het wetsvoorstel Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) ligt nu voor bij de Eerste Kamer en gaat bij vaststelling volgens verwachting op 1 juli 2025 in. Hierin staat beschreven dat iedere gemeente voor einde 2026 een warmteprogramma moet opstellen. Dit is de opvolger van de transitievisie warmte (TVW). Een belangrijk verschil is dat het warmteprogramma bij wet nu door het college wordt vastgesteld, en niet meer door de gemeenteraad zoals bij de TVW het geval was. Op 4 juli jl. heeft de gemeenteraad unaniem ingestemd met de transitievisie warmte 1.1. Inmiddels zijn we ook begonnen met de voorbereidingen voor het warmteprogramma. Gezien de recente vaststelling van de TVW 1.1 en het volle programma van de gemeenteraad vragen wij de gemeenteraad niet om extra kaders voor het warmteprogramma. Wij gebruiken de TVW 1.1 als de kaders voor het warmteprogramma. Daarnaast maakt participatie nadrukkelijk onderdeel uit van dit proces. Bewoners krijgen de mogelijkheid om mee te denken over de invulling van het warmteprogramma, voordat het in de loop van 2026 zal worden vastgesteld.

Gemeente Voorschoten

Eerdere besluiten	Raadsbesluit	Collegebesluit
I. Vaststellen transitievisie warmte (TVW) 1.0	A. Uitgangspunten rol warmtetransitie	1. Vaststellen uitvoeringsplan Krimwijk
II. TVW 1.1, WarmtelinQ en gronden WOS	B. Wensen & bedenkingen SOK warmtebedrijf	2. Ondertekenen SOK warmtebedrijf
III. Samenwerking Warmte Leidse Regio	C. Wensen & bedenkingen oprichting warmtebedrijf	3. Vaststellen warmteprogramma
IV. Voortzetting samenwerking Warmte Leidse Regio	D. Wijziging omgevingsplan: aanwijsbevoegdheid	4. Besluit inzet aanwijsbevoegdheid
V. Lokale aanpak isolatie	E. Ruimtelijk besluit warmteoverdrachtsstation (WOS)	5. Oprichting warmtebedrijf
		6. Vaststellen warmtekavel(s)
		7. Aanwijzen kavel aan warmtebedrijf
		8. Vaststellen uitgewerkt kavelplan
		9. Vaststellen uitvoeringsplan Noord-Hofland

Regionaal warmtebedrijf

Het wetsvoorstel Wet collectieve warmte (Wcw) gaat uit van een nieuw marktmodel voor warmte, waarbij warmtebedrijven voor een meerderheid in publieke handen komen. Dit betekent dat de overheid (mede-)verantwoordelijk wordt voor een duurzame, betaalbare en betrouwbare warmtevoorziening. In onze regio is er momenteel nog geen publiek warmtebedrijf actief. Daarom werken we samen met zes gemeenten binnen Warmte Leidse Regio (WLR).

Op 23 oktober jl. bent u via een informatiebrief en oplegnotitie op de hoogte gebracht over de ontwikkelingen van de oprichting van een regionaal warmtebedrijf. De gemeente Voorschoten kan bijvoorbeeld een rol spelen als aandeelhouder van het warmtebedrijf. We moeten echter nog verschillende stappen zetten tot dat besluit. De eerste stap is de mogelijkheid voor de gemeenteraad om kaderstellende uitgangspunten mee te geven voor het op te richten warmtebedrijf. Deze geven richting aan de samenwerkende gemeenten voor de uitvoering. Tijdens deze uitvoering komen we verder nog tweemaal bij u terug, zodat u wensen en bedenkingen kunt uitspreken. Op deze manier zorgen we dat de oprichting van het warmtebedrijf zorgvuldig gebeurt.

Na oprichting wijst de gemeente het warmtebedrijf aan om in Voorschoten warmte te leveren. Het warmtebedrijf werkt op haar beurt een plan uit voor het warmtekavel (zie volgende paragraaf). Hierin beschrijft het warmtebedrijf hoe ze bewoners van betaalbare, duurzame en betrouwbare warmte gaat voorzien. Het uitgewerkte kavelplan moet worden goedgekeurd door het college. Daarna wordt een aanbod gedaan aan bewoners en begonnen met de realisatiefase.

Warmtekavel

De Wcw introduceert een kavelsystematiek, waarbij warmtenetten alleen mogen worden geëxploiteerd binnen aangewezen warmtekavels. Een warmtekavel is een gebied waarin één warmtebedrijf verantwoordelijk is voor de gehele warmteketen, inclusief de beschikbaarheid, het transport en de levering van warmte. Het college heeft de bevoegdheid om de ligging en de omvang van deze kavels te bepalen en het warmtebedrijf aan te wijzen. Het college kijkt bij het bepalen van warmtekavels naar betaalbaarheid, duurzaamheid, doelmatigheid, leveringszekerheid en heeft afstemming met buurgemeenten. Hierbij houdt het college ook rekening met de buurten waar individuele oplossingen zijn voorzien.

Aanwijsbevoegdheid

De aanwijsbevoegdheid in de Wgiw geeft gemeenteraden (op voorstel van colleges) de bevoegdheid om gebieden aan te wijzen die aardgasvrij moeten worden. Dit kan alleen als er een geschikt alternatief voor aardgas beschikbaar is. De aanwijsbevoegdheid kan helpen de warmtetransitie te versnellen, bewoners duidelijkheid te geven en te voorkomen dat gasnetten

onnodig vervangen moeten worden. De gemeenteraad kan besluiten om de gaslevering in een gebied te laten stoppen, maar bewoners behouden keuzevrijheid via een 'opt-out' voor alternatieve warmteoplossingen, zoals warmtepompen. Een dergelijk besluit van de gemeenteraad wordt opgenomen in het omgevingsplan van Voorschoten. Het college vindt dat de aanwijsbevoegdheid zorgvuldig ingezet moet worden om de transitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving te versnellen. Daarom zal het college een strategie formuleren of en waar de aanwijsbevoegdheid in Voorschoten wordt ingezet.

WarmtelinQ

Tegelijkertijd met het vaststellen van TVW 1.1 heeft de gemeenteraad van Voorschoten ook besloten om warmte uit WarmtelinQ aan te wijzen als de voorkeursbron voor het collectieve warmtesysteem. Nadien heeft het college een overeenkomst getekend voor het realiseren van een T-stuk en wordt de samenwerking met de gemeente Leiden geïntensiveerd. Met hen werken wij samen aan de realisatie van WarmtelinQ en een aansluiting in Voorschoten, zodat de restwarmte in beide gemeenten ingezet kan worden. Onderdeel van dit proces is dat de gemeente afspraken maakt over de aanleg. Over enkele weken zal het college een besluit nemen over het vestigen van opstalrechten op de gemeentegronen waar de WarmtelinQ-leiding in komt te liggen. Daarna kan deze overeenkomst daadwerkelijk worden gesloten tussen de gemeente en Gasunie/WTS. Daarnaast werkt de gemeente aan een uitvoeringsovereenkomst met WarmtelinQ, waarin afspraken worden gemaakt over bijvoorbeeld bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie tijdens de aanleg. Hoewel dit proces nu nog parallel loopt aan de activiteiten binnen WLR, is het de verwachting dat deze trajecten op de langere termijn met elkaar versmelten. Na de oprichting en aanwijzing van het regionale warmtebedrijf zal dit bedrijf de plannen voor de realisatie van een warmteoverdrachtsstation (WOS) uitwerken. Op basis daarvan zal het ruimtelijke besluit aan de gemeenteraad worden gevraagd, zoals dit met amendement 296 is besloten.

Isolatieaanpak

Sinds de energiecrisis die is veroorzaakt door de oorlog in Oekraïne zet de gemeente Voorschoten zich in om energiearmoede tegen te gaan. Daarbij wordt de gemeente ondersteund door de Specifieke Uitkeringen (SpUk) voor energiearmoede en de Lokale Aanpak Isolatie in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma. Dit stelt ons in staat om woningeigenaren financieel en praktisch te ondersteunen met het treffen van isolatiemaatregelen. De aanpak hiervoor hebben wij vastgelegd in beleidsregels. Hierover bent u op 24 mei 2024 met informatiebrief 33 geïnformeerd. Duurzaam Bouwloket voert de aanpak voor ons uit. Momenteel zijn ongeveer 70 aanvragen voor isolatie ingediend. Daarnaast sturen wij energiefixers naar woningen voor energieadvies en kleine energiebesparende maatregelen. Een uitdaging bij de

isolatieaanpak is dat spouwmuurisolatie nu niet aangeboden kan worden als effectieve isolatiemaatregel, vanwege de bescherming van bedreigde diersoorten.

Uitvoeringsplan Krimwijk

Eind dit jaar besluit het college over de vaststelling van het uitvoeringsplan Krimwijk. Hier is de afgelopen twee jaar intensief aan gewerkt, samen met bewoners. Naar schatting hebben ongeveer 150 bewoners meegedacht tijdens dit proces. De Krimwijk is verdeeld in een ouder en een nieuw gedeelte. Voor het nieuwe deel zetten we primair in op individuele warmtepompen. Met het uitvoeringsplan werken we eraan om bewoners zo goed mogelijk te ondersteunen bij verduurzaming en de overstap naar een warmtepomp. De lessen die in de Krimwijk worden geleerd, kunnen daarna ook in andere gebieden worden toegepast, waar individuele warmtepompen het voorkeursalternatief voor aardgas zijn. Voor het oudere deel kan een collectief warmtenet ook een goede oplossing zijn. Dit zoeken we samen met de buurt verder uit. We blijven de ontwikkelingen in de gaten houden en sturen bij als dit nodig is.

Uitvoeringsplan Noord-Hofland

Met het vaststellen van TVW 1.1 is Noord-Hofland aangewezen als startwijk voor het collectieve warmtesysteem. Voordat er écht begonnen kan worden met het opstellen van het uitvoeringsplan moet er zicht zijn op een warmtebedrijf. Tot die tijd blijven we inwoners wel informeren en gaan we het gesprek aan. Achter de schermen zitten we uiteraard niet stil. De gemeente heeft een extra uitkering voor het aardgasvrij maken van Noord-Hofland van in totaal ruim € 1,1 miljoen voor 2024 en 2025 toegekend gekregen door het Rijk. Dit geld kunnen we inzetten voor extra (ambtelijke) capaciteit om de snelheid er ook komende jaren in te houden.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Watingen,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.